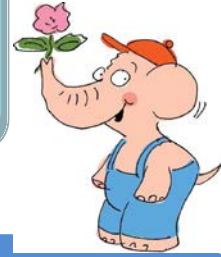

פרשת חוקת

עם הפנים לשלום

בפסוקים המציגים את הנושא שבחרנו לעסוק בו, מופיעה פנייתו של משה רבנו אל מלך אדום ובקשתו לעבור בשלום בארצו (בקשה הנענית בשלילה). נושא השלום הוא נושא אקטואלי תמיד במדינת ישראל. לצערנו, היו במדינת ישראל מלחמות רבות, ובין המלחמות "הגדולות" והרשמיות, התרחשו ועדיין מתרחשות פעולות של לוחמה בעיקר בגבול לבנון ומול הפלסטינים.

שלום בין מדינות הוא מצב חיובי גם משום שמלחמה היא דבר שלילי ומשום שתוצאותיה הרסניות, וגם מכיוון שהשלום מאפשר שיתוף פעולה כלכלי, מדעי, תיירותי, משטרי ועוד, העוזר לכל הצדדים. ולכן כל מדינה מעוניינת לכונן יחסי שלום עם כמה שיותר מדינות בעולם.

למדינת ישראל יחסים דיפלומטיים עם 159 מדינות בעולם! למרבה הצער, דווקא כשמדובר במדינות השכנות לישראל, המצב בעייתי יותר; לאחר שנים של מצב לוחמה נחתמו הסכמי שלום רק עם שתיים מהמדינות השכנות: עם ירדן ועם מצרים. הסכם שלום חלקי נחתם גם בין מדינת ישראל לעם הפלסטיני, אך הוא לא מומש במלואו מסיבות שונות. המצב הביטחוני בגזרה זו הוא הגרוע ביותר ומכונה "הסכסוך הישראלי-פלסטיני", סכסוך שעדיין לא נפתר. בהסכמי השלום השונים שנחתמו, עשתה ישראל ויתורים לא קלים: בהסכם עם מצרים העבירה ישראל שטחים שהיו ברשותה לרשות מצרים (בסיני), בהסכם עם ירדן הוסטו חלק ממקורות המים של ישראל לכיוון ירדן. אנשים רבים, ובהם המנהיגים שחתמו על ההסכמים האלה, ידעו שמדינת ישראל משלמת מחיר יקר, אך הם חשבו שהמחיר כדאי אם יצליח למנוע מלחמות בעתיד. אפשר לשוחח עם הילדים על כך שגם ביחסים הבין-אישיים אנו נדרשים לעשות ויתורים ולהתפשר כדי למנוע עימותים. אפשר לשאול: האם החתירה לפשרה היא דרישה ראויה או אידאל מיותר? כיצד יראו חיינו אם נמנע מפשרות ונלחם על כל פרט בחיים? (מי ישב ליד אבא, מי יקרא ראשון את העיתון? וכדומה), אז אולי בכל זאת עדיפה דרך השלום והפשרה? ...

במדור בין השורות

השבוע במדור מופיע שיר יפה ותמים של עוזי חיטמן ז"ל. הדובר בשיר הוא ילד ישראלי הפונה אל ילד ערבי (פלסטיני, ככל הנאה), מתוך הנחה שאולי דווקא הילדים יוכלו לעשות מה שהמבוגרים מתקשים לעשות. בהקשר זה אפשר להזכיר שעשיית שלום אינה מלאכתם של מנהיגים פוליטיים בלבד, ושישנן לא מעט יוזמות לקידום השלום שיזמו אזרחים. יוזמות אלו הן בעיקר שיתופי פעולה מסוגים שונים סביב אינטרסים ותחומי עניין משותפים, כמו פרויקטים כלכליים, מפעלי ספורט ותרבות, מפגשים חברתיים וכדומה.

על המדרש

המדרש שלפנינו "משתמש" באירוע מסוים המוזכר בתורה (בפרשת דברים) כדי להביע מסר חינוכי וערכי. במסעם במדבר נדרשו בני ישראל לעבור בארצותיהם של עמים שונים. על כל העמים אמר ה' למשה "אל תתגר בם מלחמה" ורק כשהגיעו לארצם של האמורים ומלכם סיחון אמר ה' למשה "התגר בו מלחמה". ואולם, למרות הוראה מפורשת זו, פנה משה אל סיחון בדברי שלום. על פי המדרש, קיבל ה' את דעתו של משה בעניין זה ולראייה קבע בדיני המלחמה (דברים, פרק כ' פסוק י') שלפני שפותחים במלחמה על עיר, יש קודם כול לקרוא לה לשלום.

שאלות לדיון: מה יכולה להיות הסיבה שבגללה הורה ה' למשה לפתוח במלחמה עם סיחון מיד? (חישבו על המציאות המורכבת באזור שלנו – מדוע לפעמים אחד הצדדים מעוניין במלחמה דווקא), מדוע גם במקרה זה העדיף משה להקדים למלחמה קריאה לשלום?
הצעה לפעילות: כתבו דו-שיח בין משה לאלוהים (אפשר גם בצורת קומיקס) – אלוהים פוקד על משה לפתוח במלחמה, ומשה מסביר לו למה עדיף לקרוא לשלום. היעזרו בסיבות שהעליתם בדיון.

מה בפרשה

- ☉ טקס שרפת הפרה האדומה – אפרה ישמש להכנת מים שבהם יטהרו את טמאי המת.
- ☉ מות מרים.
- ☉ מי מריבה – העם מתלונן על חוסר מים במדבר.
- ☉ חטאו של משה – שלא ברור מה הוא... ועונשו – לא להיכנס אל הארץ.
- ☉ המסע מקדש לערבות מואב.
- ☉ המפגש בין ישראל לאדום – בני ישראל מבקשים ממלך אדום לעבור בארצו, אך הוא מסרב.
- ☉ מות אהרון והאבל עליו.
- ☉ המלחמה בערד ובחרמה.
- ☉ נחש הנחושת – העם מתלונן שוב, וה' שולח נחשים שרפים להכישם. לאחר שהם חוזרים בתשובה מקים משה נחש נחושת המציל אותם ממוות.
- ☉ שירת הבאר – שירת הנוודים העוברים במדבר ומחפשים מים.